

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 21CoP/49/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8124204639
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 10. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Antónia Kandrávová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2025:8124204639.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Antónie Kandrávej a členov senátu JUDr. Elišky Har Tzvi a JUDr. Moniky Tobiašovej v právnej veci v právnej veci starostlivosti súdu o mal. J. E., nar. X.XX.XXXX a mal. H. E., nar. XX.X.XXXX, obaja trvale bytom V., Q. E. XXXX/XX, zastúpené v konaní kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny V., pochádzajúce z rodičov Q.. H. S., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom V., Q. E. XXXX/XX a H.. B. E., nar. X.X.XXXX, trvale bytom V., o určenie výživného, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Prešov, č.k. 27P/135/2024-137 zo dňa 25.02.2025, takto

rozhodol:

- Potvrďuje rozsudok vo výrokoch I., II., IV..
- Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

I. Predmet konania

1. Predmetom konania je určenie výživného zo strany otca pre maloleté deti za obdobie od 23.05.2023 do 25.10.2023. Návrh bol podaný matkou s poukazom na to, že počas rozhodného obdobia otec výživné neplnil. Matka žiada určiť výživné za obdobie pred právoplatnosťou výroku o rozvode manželstva a úprave pomerov rodičov k maloletým deťom na čas po ich rozvode.

2. Otec s návrhom nesúhlasil.

3. Kolízny opatrovník navrhol návrhu vyhovieť, výšku výživného stanoviť podľa schopnosti a možnosti povinného a oprávnených potrieb maloletých detí.

II. Obsah napadnutého rozhodnutia

4. Okresný súd Prešov rozsudkom č.k. 27P/135/2024 - 137 zo dňa 25.02.2025 rozhodol tak, že:

„I. otec je p o v i n n ý prispievať na výživu mal. J. E., nar. X.XX.XXXX sumou 180 Eur mesačne a na výživu mal. H. E., nar. XX.X.XXXX sumou 170 Eur mesačne za obdobie od 23.5.2023 do 25.10.2023 vždy do 15-tého dňa v mesiaci vopred k rukám matky,

II. dlžné výživné za obdobie od 23.5.2023 do 25.10.2023 pre mal. J. vo výške 662,80 Eur a mal. H. vo výške 609,20 Eur p o v o ľ u j e súd otcovi splácať v 100 Euro mesačných splátkach na každé dieťa spolu s bežným výživným pod stratou výhody splátok, až do úplného vyrovnania dlhu,

III. v prevyšujúcej časti návrh matky z a m i e t a ,

IV. žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.“

5. Súd svoje rozhodnutie odôvodňuje tým, že v predmetnom konaní vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že v rozvodovom konaní bolo na základe zistených príjmov na strane oboch rodičov, ako aj odôvodnených potrieb maloletých detí určené výživné do budúcnosti vo výške 180 Eur mesačne pre maloletého J. a 170 Eur mesačne pre maloletú H.. Rozsudkom Krajského súdu v Prešove, č.k. 15CoP/15/2024-204 zo dňa 16.4.2024 bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o rozvoze manželstva, ako aj vo výroku o úprave práv a povinností k maloletým deťom.

6. Z pohľadu súdu boli majetkové pomery na strane rodičov, ich zárobkové možnosti a schopnosti riadne zhodnotené a preukázané v konaní o rozvod manželstva. Súd aj v období do právoplatnosti rozvodu považuje určenú výšku výživného pre maloleté deti v sume 180 Eur mesačne a 170 Eur mesačne za takú, ktorú otec v rozhodnom období bol schopný platiť. Súd v priebehu konania videl dôvody na určenie spätného výživného, sám otec potvrdil, že na výživu maloletých detí pravidelne mesačne neprispieval (resp. nízkymi sumami). Jeho príspevky do domácnosti boli občasné a bola to práve matka, ktorá v priebehu konania o rozvod manželstva a nasledujúceho odvolacieho konania preukázala výdavky maloletých detí, ktoré platila a ktorých výšku ani krajský súd vo svojom rozhodnutí nespochybnil.

7. Dlh na výživnom za obdobie od 23.5.2023 do 25.10.2023 stanovil pre maloletého J. vo výške 662,80 Eur a maloletú H. vo výške 609,20 Eur. Uvedené dlžné výživné súd povolil otcovi splácať v 100 Euro mesačných splátkach na každé dieťa spolu s bežným výživným pod stratou výhody splátok až do úplného vyrovnania dlhu.

8. Právne svoje rozhodnutie opiera o ustanovenie § 62 ods. 1, 2, 3, 4, §75 ods. 1, 2, § 77 ods. 1 Zákona o rodine

9. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 civilného mimo sporového poriadku.

III. Obsah odvolania a vyjadrení k odvolaniu

10. Proti rozsudku súdu prvej inštancie, a to proti výrokom I., II. bolo podané odvolanie otcom. V odvolaní uviedol, že rozsudok považuje za nesprávny, ktorý vychádza z nesprávnych skutkových a právnych záverov. Matka sa domáha výživného späť, pričom tento návrh podala až 17.05.2024. Objektívne nemohla žiadať priznanie skôr a matke nebránili žiadne prekážky, aby podala návrh na stanovenie výživného skôr. Odvolateľ poukazuje na ustanovenie § 77 ods. 1 a na skutočnosť, že nie sú v danom prípade dôvody hodné osobitného zreteľa tak, ako ich konštatuje súd a nič matke nebránilo takýto návrh podať. Poukazuje na nález Ústavného súdu SR sp. zn. I.ÚS 99/2018. Má za to, že súd nezhodnotil objektívne existujúce dôvody ako hodné osobitného zreteľa, pretože súd poukazuje na to, že otec sám uviedol, že neprispieval na ich výživu a matka mala náročné obdobie, pretože sa rozvádzala a otec sa zaviazal na informatívnom stretnutí, že bude platiť sumu 300 € ako príspevok na bývanie. K tomu otec uvádza, že počas stretnutia rodičov na súde sa nezaviazal platiť výživné a príspevok na bývanie 300 € mesačne, deťom prispieval minimálne 150 € mesačne. Ak teda neplnil matke nič nebránilo podať návrh na určenie výživného. Každá žena ako aj muž je počas rozvodového konania pod psychickým tlakom a prežíva náročné obdobie. Takýto dôvod nepovažuje otec za dôvod hodný osobitného zreteľa tak, ako to tvrdí súd. Navyše súd nezistil správne skutkový stav veci, keď uzavrel, že je jediným spoločníkom a konateľom spoločnosti J. s.r.o., pretože sú tam dvaja konatelia. Navrhuje, aby odvolací súd návrh matky zamietol, a teda zmenil rozsudok v napadnutých výrokoch alebo zrušil rozsudok a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

11. K podanému odvolaniu nebolo podané vyjadrenie zo strany matky a ani zo strany kolízneho opatrovníka.

IV. Hodnotenie odvolacieho súdu

12. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) ako súd odvolací po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 C.s.p.), oprávneným subjektom - účastníkom konania v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 C.s.p.) proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 2 v spojení s § 357 písm.d/,g/ C.s.p.) po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 C.s.p.) a že odvolateľka použila zákonom prípustné odvolacie dôvody), preskúmal napadnuté rozhodnutie bez viazanosti rozsahom (§ 65 CMP) a dôvodmi odvolania (§ 66 CMP), s prihliadnutím na prípadné vady konania iba ak by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, ktoré ale nezistil (§ 67 CMP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 329 ods. 1 C.s.p.), keď deň vyhlásenia rozsudku bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli súdu a v elektronickej podobe na webovej stránke súdu v ten istý deň, ako sa vyvesil na úradnej tabuli a dospel k záveru, že odvolaniu nie je možné priznať úspech v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre potvrdenie rozsudku podľa § 387 C.s.p. v jeho napadnutých výrokoch .

13. Po oboznámení sa s obsahom spisu odvolací súd považuje napadnutý rozsudok vo výrokoch o výživnom a dlžnom výživnom za vecne správny. Súd prvej inštancie správne o výške výživného rozhodoval v súlade s ustanoveniami § 62, § 75, Zákona o rodine. Vo vzťahu k rozsudku o stanovení rozsahu výživného a následne dlžného výživného odvolací súd preberá súdom prvej inštancie zistený skutočný stav vec.

14. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu, s poukazom na obsah preskúmaného rozsudku i argumenty predstreté v odvolacom konaní bolo posúdiť, či sú splnené zákonné podmienky a dané skutkové okolnosti, odôvodňujúce stanoviť výživné zo strany otca pre maloleté deti za obdobie určené súdom a následne posúdiť výšku výživného stanovenú súdom prvej inštancie.

15. Podstatné odvolacie námietky smerujú k nesprávnemu zhodnoteniu zisteného skutočného stavu a právneho posúdenia veci primárne smerujú k nesprávnym záverom súdu o existencii dôvodov pre priznanie výživného za posudzované rozhodné obdobie. Podľa odvolateľa neexistujú v danom prípade dôvody hodné osobitého zreteľa pre priznanie výživného v súlade s § 77 ods. 1 Zákona o rodine. Poukazuje na to, že matka matke nič nebránilo, aby podala návrh počas rozvodového konania a rozvodové konanie poznačí rovnako muža ako aj ženu. počas informatívneho stretnutia rodičov na súde sa nezaviazal platiť výživné a príspevok v sume 300 eur, deťom prispieval minimálne 150 eur mesačne.

16. Podľa § 77 ods.1) Zákona o rodine Právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

17. Súd môže výnimočne priznať výživné aj späťne - X roky do podania návrhu, avšak len z dôvodov hodných osobitného zreteľa. Uplatnenie tejto výnimky je súd povinný zdôvodniť v odôvodnení rozhodnutia . Ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa, možno najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania rozhodnúť nielen o prvotnom priznaní výživného pre maloleté dieťa (§ 77 ods. 1 veta tretia Zákona o rodine), ale v prípade zmeny pomerov (§ 78 ods. 1 Zákona o rodine) tiež o zvýšení výživného pre maloleté dieťa. (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 30. januára 2024, sp. zn. 1Cdo/26/2022.

18. V súlade s vyššie citovaným zákonným ustanovením je možné priznať maloletým deťom výživné späťne. Zmyslom možnosti späťného priznania výživného je ochrana detí závislých na výživnom od iných osôb, v danom prípade rodičov. Výživné je nárokom maloletého, ktorému nesmie byť pričítané na ľarchu, že rodič v starostlivosti, ktoré sa to dieťa nachádzalo nepodal návrh na určenie výživného na súde bezprostredne, ale až s určitým odstupom od okamžiku, kedy návrh mal byť podaný a kedy povinný rodič teda na tú výživu neprispieval. Rovnako teda nemôže byť na ľarchu maloletého dieťaťa, ktorý má nárok na výživné, že druhý rodič sa nezaujímal o aktuálne potreby dieťaťa a neuspokojuje tie aktuálne potreby maloletého dieťaťa. Maloleté deti teda nemôžu byť potrestané za to, že ich rodič nevykonáva zodpovedne svoje rodičovské povinnosti tak, aby to dieťa dostalo primerané výživné, ktoré bude zohľadňovať jeho aktuálne potreby nie len nevyhnutné, ale naozaj aktuálne.

19. Otcove námietky smerujú k tomu, že neexistujú dôvody pre priznanie výživného, pretože matka tak mohla urobiť skôr, nič jej v tom nebránilo . On deti vozil na krúžky, platil wi-fi. Z odvolacích námietok ako aj námietok otca v priebehu celého konania nevyplýva, za preukázané že výživné v tvrdenej

výške 150 eur plnil. Nepopiera, že uspokojovanie aktuálnych potrieb maloletých detí v posudzovanom rozhodnom období bola povinná zabezpečovať matka maloletých detí, ktorej maloleté deti v tom čase neboli zverené do osobnej starostlivosti, avšak ich oprávnené potreby ktoré boli matkou preukázané a otcom nie sú vyvrátené alebo spochybnované boli ňou plnené. Zabezpečenie výživy maloletých detí je predsa spoločnou zodpovednosťou a spoločnou starosťou oboch rodičov, ktorí sú obaja povinní v rámci výkonu svojej rodičovskej zodpovednosti vyhodnocovať priebežne, či sú ich potreby uspokojované, a teda, či výživné, ktoré povinný rodič poskytuje zodpovedá aktuálnym odôvodneným potrebám jeho detí.

20. Preto poukazovanie otca na neexistenciu dôvodov pre priznanie daného výživného a dôvody, pre ktoré nie je dôvodné priznanie spätného výživného je nedôvodné, pretože nepriznaním výživného v prejednávanej veci by súd sankcionoval maloleté deti výrazne za postup rodičov, ktorí nie sú schopní v záujme maloletých detí svoje vzťahy upraviť na rozumnú úroveň. Otec nepreukázal svoje tvrdenia o plnení výživného v danom období .

21. Odvolacie námietky nesmerovali k nákladom, ktoré boli preukázané matkou vo vzťahu k výdajom na maloleté deti v rozhodnom období. Pokiaľ ide o ďalšiu námietku otca uvádzanú v závere odvolania, že súd nesprávne zistil skutkový stav pokiaľ uzavrel, že jediným spoločníkom a konateľom spoločnosti J. s.r.o. je iba on. Z výpisu z obchodného registra vyplýva, že je jediným spoločníkom je iná osoba a nie otec, otec je len konateľom. K tejto námietke je potrebné uviesť, že nemá relevantný právny význam z hľadiska vyslovenia vecnej nesprávnosti záverov súdu o stanovení výživného a o jeho výške.

22. Je potrebné uviesť, že v odvolaní otec nenamieta súdom konštatovaný jeho zistený príjem s poukazom na závery rozhodnutia súdov v konaní, ktorým sa stanovilo výživné zo strany otca na maloleté deti na čas po rozvedení manželstva, vrátane záverov rozsudku Krajského súdu v Prešove, č.k 15CoP/15/2024 - 214 zo dňa 16.04.2024. Otcove odvolacie námietky nesmerujú k nesprávnym záverom súdu o stanovení výšky jeho príjmu z ktorého sa stanovuje výživné. Vzhľadom k tomu, že matkou nebolo podané odvolanie je potrebné závery súdu v danom smere potom akceptovať a považovať tieto závery sa vecne správne. Je potrebné uviesť, že zásada najlepšieho záujmu dieťaťa predstavuje aj v oblasti rozhodovania o výživnom pre dieťa zásadné vodítko. Výška výživného, ktorá je stanovená súdom nevytvára žiadnu nerovnosť medzi pomermi oprávnených detí a povinným rodičom. Vychádzajúc z konkrétnych okolností danej prejednávanej veci.

23. Odvolací súd uzatvára, že súd prvej inštancie pri stanovení rozsahu výživného prihliadol na odôvodnené potreby oprávnených a na schopnosti, možnosti a pomery povinného rodiča ako aj pomery príjmové na strane matky.

24. Čo sa týka dlžného výživného, tým, že odvolací súd nezmenil výšku výživného určenú súdom prvej inštancie, nebolo treba ani prehodnocovať sumu dlžného výživného. Dlžné výživné plní satisfakčnú funkciu, ktorou by malo byť dieťa kompenzované za obdobie, počas ktorého bolo aj napriek dostatočným príjmovým pomermi povinného rodiča ukátené na svojom práve na výživnom. Navyše súd prvej inštancie poskytol povinnému rodičovi možnosť splácať dlžné výživní v splátkach. Odvolateľ nenamieta správnosť záverov súdu vo vzťahu k stanoveniu výšky dlžného výživného a splátkach .

25. Povinný rodič by si mal byť vedomý, že plnenie dlžného výživného v splátkach je určitým benefitom, pretože je výživné platené za uplynulé obdobie. V ňom potrebné finančné prostriedky už museli byť vynaložené teda v podstate boli zálohované zo strany matky a povinný preto všeobecne zato musí dlh na výživnom uhradiť v takom dohľadnom časovom horizonte. Preto súd správne a vhodne umožnil otcovi splácať dlh na výživnom, ale správne pod sankciou straty výhody splátok pri neuhradení splátky včas či v plnej výške.

26. Odvolací súd vzhľadom na vyššie uvedené dôvody rozsudok vo výrokoch I. II. IV. potvrdil postupom podľa § 387 C.s.p. ako vecne správny.

27. O trovách konania rozhodol odvolací súd v zmysle ustanovenia § 52 a § 58 CMP tak, že žiadnemu z účastníkov konania právo na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

28. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona číslo 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov § 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Podľa § 376 ods. 1 CMP v spojení s § 370 ods. 1 CMP ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, ktorým bola upravená vyživovacia povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).